

Areena

4 %

Euroopan markkinoille on ilmestynyt viiden vuoden aikana yli 6 000 kosmetiikka- ja ihonhoitotuotetta, joista vain vähän yli 4 prosenttia on luomua.

Purkin sisältö päihittää pakkauksen

Luomukosmetiikan suosijat eivät kaipaakaan kauniita purnukoita vaan kemikaalittomia sisältöä.

Luomua iholle

Mira Kettunen
KESKIVERTO nainen laittaa iholleen päivittäin noin 500 erilaista kemikaalia. 70 prosenttia kyseiseen brittiläiseen kemikaalitutkimukseen osallistuneista naisista ei ollut edes huolestunut käyttämänsä aineiden määrästä. Syytä ehkä olisi, sillä yksilöllisten kemikaalikoostosten yhteisvaikutuksia ei ole tutkittu. Helsingiläinen luomukosmetologi vertaa kosmetiikan käyttöä ravintoon.
– Näyttää siltä, että teollinen, voimakkaasti käsitelty ja lisäaineilla muokattu ruoka ei ole meille hyväksi. Ruuansulatus ja keho voivat sitä paremmin, mitä vähemmän käsiteltyä ruokaa syömmme. Myös ihomme ja samalla koko kehomme voi paremmin, kun sitä ei kuormiteta ylimääräisillä aineilla, **Elina Taavitsainen** uskoo.

Luomukosmetiikassa tietty määrä raaka-aineita tulee olla luomua.

Elina Taavitsainen

HENKILÖKOHTAISTA kemikaalikuormaa voikin yrittää vähentää joko kitsastelemalla kosmetiikan käytössä tai valitsemalla puhtaista raaka-aineista valmistettuja tuotteita. Monille ratkaisu on löytynyt luomu- ja luomukosmetiikasta. Taavitsainen hurautti luomukosmetiikkaan jo yli 20 vuotta sitten.

– Aikaisemmin luomukosmetiikkaa ostivat pääasiassa tiedostavat asiakkaat, jotka halusivat maksaa ennen kaikkea purkin sisällöstä, eivätkä itse purkista ja sen ympärille rakennetusta hypestä, Taavitsainen kertoo.

Nykyään luomukosmetiikkasarjoja markkinoidaan isoilla mainoskampanjoilla aivan kuten tavallista kosmetiikkakin. Käyttäjienkin on laidasta laitaa – allergisia, eettisesti suuntautuneita ja jopa miehiä.

– Meillä on miehiä vakioasiakkaina. Myös monet lääkehoitoihin turhautuneet ongelmaihaiset ovat löytäneet avun luomukosmetiikasta.

ALLERGISTEN ihmisten tulee kuitenkin olla tarkkana luomu- ja luomukosmetiikan kanssa. Pelkkä luomusertifikaatti ei Taavitsaisen mukaan takaa tuotteen sopivuutta. Toisaalta normaali-ihosten ei myöskään kannata tuijottaa sertifikaatteja sokeasti.

– Tietty raaka-aineet eivät saa sertifikaattia, vaikka ne monien mielestä luomua ovatkin. Muun muassa loistavat kosmetiikan raaka-aineet vesi ja savi eivät saa helposti merkkiä kylkensä, Taavitsainen kertoo.

Kosmetologi varoittaa myös luomukosmetiikka-käsitteen väljyydestä.

– Jotkut markkinoivat luomukosmetiikkana tuotteita, joissa on synteettisten aineiden joukossa aavistus jotain luonnonuutetta. Luomukosmetiikassa tietty määrä raaka-aineita tulee olla luomua.

Sertifioidussa tuotteissa on myös tarkat säädökset sallittujen säilöntäaineiden suhteen. Monet luomusta kiinnostuneet osaavat kuitenkin Taavitsaisen mukaan etsiä sertifikaattia.

KOSMETOLOGIKSI opiskellut Taavitsainen on muodostanut käsityksensä kosmetiikasta opiskelemalla erilaisia hoitomuotoja, kuten aroma- ja vyöhyketerapiaa, kasvilääkintää, kiinalaista ja intialaista perinteistä lääketiedettä sekä homeopatiaa ja kukkaterapiaa. Samanlaisia, pääosin luomutuotteilla hoitoja tekeviä kosmetologeja Taavitsainen ei usko olevan vielä monia, ainakaan Suomessa.

– Jotkut saattavat kyllä käyttää jotakin luomusarjaa hoidoissaan, hän mieltii.

Luomu- ja luomukosmetiikkaa kosmetiikkatuotteita sen sijaan saa reilusti myös kotimaasta. Valikoimat ovat kasvaneet Taavitsaisen mukaan erityisesti muutama vuoden aikana jopa niin paljon, että kosmetologi epäilee markkinoiden olevan liian pienet kaikille yrittäjille. Kouvolassa luomusertifioitua kosmetiikkaa myy muun muassa Luonnotar ja Kouvolan Luontaistuote Oy.

Luomukosmetiikan ja luomukosmetiikan ero

► Luomukosmetiikka on sertifioitua kosmetiikkaa, jonka ainesosista suurin osa on luomua.

► Luomukosmetiikalle ei ole olemassa virallista määritelmää. Tuotteissa voidaan käyttää myös luomuaainesosia, mutta niiden pitoisuuksille ei ole asetettu vähimmäismääriä.

Ekokampaaja Suvu Heikkinen suosittelee luonnovärejä erityisesti raskaana oleville.

Viiniä ja indigoa tukkaan, kiitos

HIUSVÄRIEN kemikaaleihin kyllästyneille on tarjolla kaksi vaihtoehtoa. Joko jättää hiukset värjäämättä tai painella ekokampaajaan pakeille.

Kouvolassa ekokampaamoja on ainakin kaksi, Ilon pilke Kuusankoskella ja Team Imago Kouvolassa. Molemmissa kampaamoissa hiuksia saa värjättyä luonnoväreillä.

– Jokaiselle asiakkaalle tehdään oma seos. Sen pohjana ovat vesi, viini ja yrtit, kertoo Team Imagon ekokampaaja **Suvu Heikkinen**.

Heikkinen kerää väriseoksissa käytettäviä yrttejä itse luonnosta. Esimerkiksi nokkosen- ja vedelmanlehtiä löytyy helposti. Loput kampaaja metsästää kaupasta.

Seokseen voidaan lisätä yrttien lisäksi luonnonhennaa, jolla väriin saa punaista. Indigoa lisäämällä hiuksia voidaan tummentaa ja kamomillalla puolestaan vaalentaa.

Radikaaleja muutoksia luonnoväreillä ei kuitenkaan taitoa esiin. Useimmille asiakkaille luonnollinen lopputulos on kuitenkin tärkeä.

KEMIKAALITTOMIEN luonnovärien lisäksi ekokampaamoissa käytetään luonnollisia tai luomusertifioituja hiusten muotoilu- ja hoitotuotteita. Niitä voi ostaa kampaamosta myös kotikäyttöön, aivan kuten kemikaalittomia hiusvärejäkin.

– Hiuksia voi värjätä turvallisesti kotiloissa myös luonnoväreillä, Heikkinen sanoo.

Luonnovärejä myydään kampaamojen lisäksi myös esimerkiksi luontaistutuokaupoissa. Luonnoväri ei ole kuitenkaan sovi kaikille, sillä sillekin voi olla allerginen.

– Itse en ole kuitenkaan tavannut luonnoväreille allergisia asiakkaita, Heikkinen kertoo.

VÄRJÄSTEN lisäksi ekokampaaja tekee myös erityisiä energialeikkauksia, joissa hiukset leikataan huolellisesti ohentamalla niitä. Tarkka tekninen leikkaus saattaa kestää jopa kaksi tuntia.

– Ennen leikkausta asiakkaan päänahkaa hierotaan intialaistyypillisellä eeterisellä öljyllä tai ilman. Hieronnan

tarkoituksena on rentouttaa ja luoda hyvä ilmapiiri.

Joskus energialeikkauksia tehdään ilman peiliä. Silloin asiakkaan luottamus kampaajaan on tärkeää.

EKOKAMPAAJAKSI voi periaatteessa ryhtyä kuka tahansa asiasta kiinnostunut kampaaja. Erikoistumiseen on kuitenkin tarjolla myös koulutusta. Heikkinen päätyi Helsingissä ammattioppilaitos Prakticumissa järjestettyyn erikoistumiskoulutukseen kuuluttuaan ekokampaamoista tuttuvaltaan.

– Kävin myös itse ekokampaamossa asiakkaana ja ihastuin kiireettömään ilmapiiriin, tuoksuihin ja hierontoihin.

Yksi Heikkisen opiskelukavereista oli allergisoitunut kampaaja, jolle luomu- ja luonnontuotteet sopivat. Osa Heikkisen asiakkaista onkin hiusvärien kemikaaleille allergisia. Toinen merkittävä asiakasryhmä on raskaana olevat, joille ei suositella hiusvärien kemikaaleja.

– On myös tiedostavia asiakkaita, jotka eivät halua rasittaa luontoa tai omaa kehoaan.

Hennaa on kahdenlaista

► Kasvipohjainen luonnonhenna: valmistetaan Lawsoni Inermis-kasvista.

► Synteettisesti valmistettu hennaväri: teollisesti valmistettu väriaine, Lawsone, joka EU:n tutkimuksissa näyttöäsi sisältävän enemmän riskejä kuin luonnonhenna.

Anni Ryttilahden hiuksia värjättiin punaisiksi luonnonhennalla.

Esimerkkejä luomukosmetiikan sertifikaateista

Suvu Heikkinen kerää väriseoksissa käyttämänsä yrtit itse. Purkeissa on muun muassa kuivattua katjanmarjaa, marja-aroniaa, kehäkukkaa, nokkosta, vadelmanlehtiä ja salviaa.